

Rural Development: Agriculture and its significance in Rural Development

Time: 3.00 hrs

Marks: 70

- N.B. :   1.   All questions are compulsory.
                  2.   All questions carry equal marks.

Q.1   What is Green Revolution? Explain the effects of Green Revolution.

OR

Review the agricultural policies of the pre-Green Revolution era.

Q.2   Explain the role of agricultural universities in rural development.

OR

Write detailed information about Agriculture Department of Government of Maharashtra.

Q.3   What is organic farming? State the importance of organic farming.

OR

Explain the concept of Greenhouse and state its types in brief.

Q.4   What is group farming? Explain the need of group farming.

OR

What is agro processing industry? Explain the role of agro processing industry in rural development.

Q.5   Write short note **any Two** of the following.

- a) Indian Council for Agriculture and Research
- b) Types of bacterial manures
- c) Sustainable agriculture
- d) Principles of Green Revolution

*****

मराठी रूपांतर

वेळ: - ३.०० तास

गुण - ७०

सूचना :- १. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१ हरितक्रांती म्हणजे काय ? हरित क्रांतीचे परिणाम स्पष्ट करा.

किंवा

हरितक्रांतीपूर्व कालखंडातील कृषी विषयक धोरणांचा आढावा घ्या.

प्र.२ कृषी विद्यापीठांची ग्रामीण विकासातील भूमिका स्पष्ट करा.

किंवा

महाराष्ट्रातील कृषी विभागाची सविस्तर माहिती लिहा.

प्र.३ सेंद्रिय शेती म्हणजे काय ? सेंद्रिय शेतीचे महत्व सांगा.

किंवा

हरितगृहाची संकल्पना स्पष्ट करून त्याचे प्रकार थोडक्यात सांगा.

प्र.४ गटशेती म्हणजे काय ? गट शेतीची आवश्यकता स्पष्ट करा.

किंवा

कृषी प्रक्रिया उद्योग म्हणजे काय ? कृषी प्रक्रिया उद्योगाची ग्रामीण विकासातील भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.

- अ) भारतीय कृषी संशोधन परिषद
- ब) जिवाणू खताचे प्रकार
- क) चिरस्थायी शेती
- ड) हरितक्रांतीची तत्वे

*****